

Udskriftsdato: 20. juli 2021

KEN nr 9850 af 30/08/2016 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 46-16 om bilstøtte - erhvervsmæssigt grundlag - nedsat funktionsevne - særlige hensyn - udtrætning

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: 2016-2142-10069

Ankestyrelsens principafgørelse 46-16 om bilstøtte - erhvervsmæssigt grundlag - nedsat funktionsevne - særlige hensyn - udtrætning

Resumé:

Udtrætning ved anvendelse af offentlig transport kan medføre ret til støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag

Kommunen kan yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat funktionsevne efter servicelovens regler. Hvis borgerens varigt nedsatte funktionsevne i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil, kan kommunen yde støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag.

I vurderingen indgår bl.a. borgerens helbredsmæssige og sociale forhold samt borgerens manglende evne til at færdes.

Selvom funktionsevnen og gangdistancen ikke er så betydeligt nedsat, at der umiddelbart er grundlag for at tilkende støtte til køb af bil, vil der i nogle tilfælde alligevel kunne bevilges bil ud fra et skånebehov. Det kan fx være tilfældet, hvis borgeren kan komme til og fra arbejde til fods eller med offentlig transport, men hvor dette udtrætter den pågældende i så væsentlig grad, at det bliver meget vanskeligt at gennemføre arbejdet.

Der ydes ikke støtte, hvis borgerens samlede kørselsbehov mere hensigtsmæssigt kan tilgodeses ved andre ordninger, herunder offentlig transport. Det indgår i vurderingen, om den nedsatte funktionsevne nødvendiggør, at der tages særlige hensyn fx på grund af udtrætning eller risiko for forværring.

Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af borgerens forhold.

Ankestyrelsen har i en konkret sag vurderet, at udtrætning ved anvendelse af offentlig transport vanskeliggjorde en borgers muligheder for at fastholde sit arbejde uden brug af bil i så væsentlig grad, at borgeren havde ret til støtte til køb af bil. Ankestyrelsen ændrede kommunens afgørelse.

Lovgivning:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015 - § 114, stk. 1, nr. 1.

Bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven – bekendtgørelse nr. 719 af 19. juni 2013 - §§ 2, 3, 5, 7, 10 og 13.

Vejledning om hjælpemidler, biler, boligindretning mv. – vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 – pkt. 145, 152 og 155.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at belyse, at udtrætning ved anvendelse af offentlig transport kan vanskeliggøre borgers muligheder for at fastholde sit arbejde uden brug af bil i så væsentlig grad, at borger har ret til støtte til køb af bil.

2. Reglerne

Lov om social service § 114, stk. 1, nr. 1, fastslår, at kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde uden brug af bil.

Det fremgår også af § 1, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om støtte til køb af bil efter serviceloven.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at støtte til køb af bil ydes på grundlag af en samlet vurdering af ansøgerens helbredsmæssige og sociale forhold samt ansøgerens manglende evne til at færdes. I vurderingen indgår også oplysninger om ansøgerens daglige kørselsbehov, og en vurdering af om støtte til køb af bil i væsentlig grad vil gøre ansøgeren selvhjulpent.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 2, fremgår det, at i vurderingen af ansøgerens helbredsmæssige forhold skal der lægges vægt på de objektive lægelige fund, lægelige udtalelser, oplysninger om lidelsens udvikling og forværring inden for en overskuelig tid, ansøgerens evne til at færdes, herunder gangdistance og anden form for nedsat mobilitet, og om der foreligger et særligt skånebehov.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 3, fremgår det endvidere, at der i vurderingen af ansøgerens sociale forhold skal lægges særlig vægt på ansøgerens samlede situation, herunder elementer i ansøgerens familie-, erhvervs- og uddannelsesmæssige forhold, der har betydning for ansøgerens funktionsnedsættelse og dens betydning for ansøgerens daglige kørselsbehov.

I bekendtgørelsens § 2, stk. 4, og 5, fremgår det, at der i vurderingen af ansøgerens daglige kørselsbehov skal lægges vægt på, at kørselsbehovet har et sådant omfang, at bevilling af bil i væsentlig grad kompenserer for ansøgerens nedsatte funktionsevne. Ansøgeren skal have aktiviteter uden for hjemmet, som medfører et betydeligt behov for kørsel med bil. Aktivitetsniveauet skal som udgangspunkt svare til, hvad der er sædvanligt for en jævnaldrende person uden funktionsnedsættelse med en i øvrigt tilsvarende livssituation.

Det fremgår af punkt 145 i vejledning nr. 7 af 15. februar 2011 om hjælpemidler, biler, boligindretning mv., at formålet med den helbredsmæssige beskrivelse er at tilvejebringe så dækkende helbredsmæssige oplysninger, at det er muligt at vurdere, om der er en sådan sammenhæng mellem beskrivelsen af borgers faktiske funktionsevne og de objektive helbredsmæssige forhold, at det kan forklare det nedsatte funktionsniveau.

Der er ikke fastsat specielle krav til funktionsnedsættelsens art. I almindelighed vil det være en manglende eller stærkt reduceret gangfunktion, der nødvendiggør anskaffelse af egen bil, men det kan også skyl-

des anden fysisk eller psykisk sygdom. For eksempel vil borgere med svære hjerte- og lungelidelser eller svær astma i nogle situationer kunne opfylde betingelserne for støtte, selv om gangfunktionen er normal.

Især ved progredierende sygdomme, som for eksempel leddegigt, muskelsvind, dissemineret sklerose, ALS og Spielmeyer-Vogt, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme, vil der ofte være behov for en række hjælpeforanstaltninger, hvor støtte til bil kan indgå som en del af den samlede indsats. Det er i den forbindelse vigtigt, at der ikke alene ses på det aktuelle behov, men også tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling.

Det fremgår også af vejledningens punkt 152, at selv om funktionsevnen, herunder gangdistancen, ikke er så betydeligt nedsat, at der umiddelbart er grundlag for at tilkende støtte til køb af bil, vil der i en række tilfælde alligevel kunne bevilges bil ud fra et skånebehov.

Det kan dels være tilfældet, hvis borgeren godt kan gå fx 100 meter, men hvor dette vil medføre en forværring af tilstanden og lidelsen. Det kan også være tilfældet i forbindelse med støtte til bil på erhvervs-mæssigt grundlag eller til uddannelse (samt i specielle tilfælde til trivselsformål), hvor borgeren godt kan komme til og fra arbejde eller uddannelsesinstitution til fods eller med offentlige befordringsmidler, men hvor dette udtrætter den pågældende så meget, at gennemførelsen af arbejdet eller uddannelsen bliver meget vanskelig.

Dette gælder fx ved visse gigtlidelser, spastiske lidelser, muskelsvind, sklerose, polio og senfølger efter polio, parkinsonisme og Parkinson-Plus sygdomme samt lidelser vedrørende hjerte og/eller lunger (fx svær astma).

Det fremgår endvidere af vejledningens punkt 155, at betingelserne for at få støtte til køb af bil på erhvervs-mæssigt grundlag er mildere end på trivselsmæssigt grundlag.

3. Andre principafgørelser

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser, der belyser denne problemstilling.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om klage over X Kommunes afgørelse truffet den 17. december 2015 om støtte til køb af bil på erhvervs-mæssigt grundlag.

Resultatet er

- Du har ret til støtte til køb af bil
- Du har dermed også ret til afgiftsfritagelse

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Det betyder også, at kommunen skal tage stilling til, hvilken bil der er den billigst egnede set i forhold til dit behov, herunder også dit behov for særlige indretninger. Kommunen vil kontakte dig.

Der var enighed på mødet.

Begrundelse for afgørelsen

Støtte til køb af bil

Ankestyrelsen vurderer, at din funktionsnedsættelse i væsentlig grad vanskeliggør dine muligheder for at fastholde dit arbejde uden brug af bil.

Vi lægger vægt på, at du arbejder 12,5 timer om ugen fordelt på 3 dage som pædagog, og at dit behov for bil som følge heraf skal vurderes på erhvervsmæssigt grundlag. Du har hidtil anvendt offentlig transport til og fra arbejde, som tager 1 ½ time hver vej. Der er 200 meter fra din bolig til busstoppestedet. Du skal herefter gå 200 meter fra busstoppestedet og skifte til tog. Herefter er der 1,2 km fra togstationen til dit arbejde. Du har hidtil cyklet fra stationen til arbejdspladsen, men det kan du ikke mere. Du har oplyst, at du kan anvende offentlig transport, men at du udtrættes.

Vi lægger også vægt på sagens oplysninger om dine helbredsmæssige forhold og funktionsevne med hensyn til at færdes. Det fremgår, at du lider af dissemineret sclerose og som følge heraf har neurogent betinget sclerosetræthed og udtrætning. Du har få kræfter og må økonomisere dine aktiviteter. Derudover har du føleforstyrrelser i arme og ben, smerter og balancebesvær. Du har ikke egentlige ganghjælpemidler, men bruger af og til stavgangsstave som støtte eller trækker din cykel og støtter dig til den.

Vi lægger herudover vægt på oplysningerne om din gangfunktion, som ifølge din egne oplysninger er svingende fra 100 meter på en dårlig dag til 1 km på en god dag.

Vi lægger endvidere vægt på sagens lægelige oplysninger. Det fremgår heraf, at du er i en sekundær progressiv fase af din sygdom, hvorfor man må kunne forvente, at dit funktionsniveau forværres i fremtiden. Du bruger meget energi og tid på transport med offentlige transportmidler frem og tilbage fra arbejde. Lægen vurderer, at det vil være væsentligt for dig, at du har egen bil i forhold til at fastholde dit arbejde. Der er ikke risiko for forværring af tilstanden og lidelsen ved, at du benytter offentlig transport. Men da du lider af træthed og træthæd, vil ekstra transporttid være til udmattelse, hvilket betyder, at du i ringere grad vil kunne passe dit arbejde.

Vi lægger også vægt på udtalelsen fra din arbejdsgiver. Det fremgår heraf, at du altid har været en stabil og god arbejdskraft. Man kan se, at du efterhånden er blevet ustabil, fordi transporten til og fra arbejde tager al energi. Det betyder, at dine føleforstyrrelser forstærkes, du får usikker gangfunktion og dårlig balance. De kognitive funktioner bliver også belastet. Ustabiliteten og behovet for sygemeldinger truer ifølge din arbejdsgivers vurdering din tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi lægger desuden vægt på oplysningerne om dit kørselsbehov. Det fremgår, at der er 44 km fra din bolig til dit arbejde, hvilket tager ca. 1 ½ time med offentlig transport.

Det er en betingelse for at opnå støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag, at funktionsnedsættelsen i væsentlig grad vanskeliggør mulighederne for at fastholde et arbejde uden brug af bil. Det er endvidere

en betingelse, at der er behov for kørsel til og fra et arbejde, hvor ansøger skaffer sig et væsentligt bidrag til sin og eventuelle families forsørgelse.

I vurderingen af, om ansøgeren er i stand til at benytte offentlige transportmidler eller andre transportordninger, indgår de helbredsmæssige forholds indvirkning på ansøgerens evne til at færdes. Desuden indgår det i vurderingen, hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør, at der tages særlige hensyn fx på grund af udtrætning eller risiko for forværring af funktionsevnen.

Selv om funktionsevnen, herunder gangdistancen, ikke er så betydeligt nedsat, at der umiddelbart er grundlag for at tilkende støtte til køb af bil, vil der i en række tilfælde alligevel kunne bevilges bil ud fra et skånebehov. Det kan være tilfældet i forbindelse med støtte til bil på erhvervsmæssigt grundlag, hvor borgeren godt kan komme til og fra arbejde til fods eller med offentlige befordringsmidler, men hvor dette udtrætter den pågældende så meget, at gennemførelsen af arbejdet bliver meget vanskelig. Dette gælder f.eks. ved sklerose.

Vi finder på baggrund af ovenstående, at du opfylder betingelserne for støtte til køb af bil på erhvervsmæssigt grundlag, da du som følge af udtrætning ikke kan passe dit arbejde uden brug af bil.

Afgiftsfritagelse

Det er en betingelse for afgiftsfritagelse, at du har ret til støtte til køb af bil.

Da du har ret til støtte til køb af bil, har du derfor også ret til afgiftsfritagelse.

Kommunen skal nu fortsætte behandlingen af sagen og træffe en ny afgørelse om, hvilken bil du kan få støtte til samt dit behov for særlige indretninger.